

Bedömning av påverkan på fladdermössens livsmiljöer på Bockahalvön, detaljplan 1:433 Hindås, Härryda kommun

Bockahalvön, foto © Johan Eklöf

Uppdragsgivare:

Sektorn för samhällsbyggnad, Härryda Kommun
Anna Wallin, Planarkitekt

Uppdrag utfört av:

Johan Eklöf, Graptolit ord & natur - www.graptolit.com
Jens Rydell - www.jensrydell.com

INLEDNING

Detta uppdrag består i att göra en bedömning av påverkan på fladdermusfaunan i det detaljplanerade området på Bockahalvön (detaljplan 1:433), särskilt med avseende på fladdermössens boendemiljö, jaktmarker och möjligheter till förflyttning.

Bockahalvön. Foto från samrådshandling (Härryda kommun 2015)

Detaljplan 1:433 syftar till förtätning av bostäder samt förbättring av vägar och utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp. Planområdet är drygt 20 hektar stort och innefattar Bockahalvön och del av Boråsvägen, söderut mot stationsområdet i Hindås. I övrigt avgränsas området av Västra Nedsjön.

Planområdet domineras av äldre bebyggelse omgärdad av skogsmark, vilken genomkorsas av småvägar. Utbyggnad av planområdet innebär att skog kommer att exploateras.

Bockahalvön hyser dock inga större naturvärden (hänsynsnivå 3, Härryda kommun 2012) men enstaka skyddsvärda träd är utpekade (Härryda kommun 2015).

Inventering av fladdermöss har skett väster om Bockahalvön, i Limmerhult och Klåddegårde samt vid Mölndalsåns inlopp i Västra Nedsjön (Naturcentrum 2013). Området kring Limmerhult/Klåddegårde är ett kulturlandskap med värdefull lövskog och insektsrika marker och är en av kommunens rikaste fladdermuslokaler, med åtminstone 8 olika arter: större brunfladdermus, mindre brunfladdermus, gråskimlig fladdermus, nordfladdermus, dvärgpipistrell, brunlångöra, vattenfladdermus och tajga-/mustaschfladdermus. Arterna i det sista artparet är svåra att särskilja och de behandlas oftast tillsammans. Mindre brunfladdermus, tidigare kallad Leislers fladdermus, är mycket ovanlig i Sverige och rödlistad. Den noterades i en inspelning över Västra Nedsjön. Eftersom inventeringen (Naturcentrum 2013) gjordes enbart med automatiska ultraljudsdetektorer och utan visuella observationer betraktar vi dock detta fynd som tveksamt och i varje fall inte verifierat.

GENOMFÖRANDE

Planområdet besöktes 2016-01-11. Utifrån Härryda kommuns naturvårdsplan (2012), samrådshandling (2015) samt inventeringen gjord av Naturcentrum (2013) bedömde vi områdets förutsättningar för fladdermöss samt eventuell påverkan vid de i detaljplanen föreslagna förändringarna.

BEDÖMNING

I planområdet finns flera äldre villor, vilka kan vara potentiellt viktiga bostäder för fladdermöss. Flera tomter med enstaka större ihåliga träd är av naturtyp och erbjuder varierad miljö och potentiella bostäder. Den omkringliggande skogen är dock av ringa naturvärde och består till stor del av blandskog av produktionsskogkaraktär och sly. Enligt Härryda kommuns naturvårdsplan finns inga höga naturvärden i detta område (Härryda kommun 2012).

Planområdets största tillgång är närheten till vatten. Enligt Naturcentrum (2013) är vattenfladdermusen talrik över Västra Nedsjön och väster om Bockahalvön ligger ett av Härrydans rikaste fladdermusområden. Flera arter torde alltså jaga över sjön kring Bockahalvön, men föreslagen exploatering av halvön kommer knappast att påverka detta i någon större omfattning.

KOMPENSATIONSÅTGÄRDER

Varken den planerade förtätningen av byggnader eller breddningen av vägarna bör påverka fladdermusfaunan nämnvärt. Fladdermössen har ändå tillgång till sjön, vilket är det mest avgörande här. Några saker är dock bra att tänka på:

- De stora träd som har identifierats bör sparas. De kan utgöra boplatser för fladdermöss.
- Bibehåll växtlighet närmast vattnet, särskilt träd med överhängande grenverk. Detta bidrar till bättre mörker vid stranden i skymningen, vilket gör att fladdermöss vågar jaga över sjön i skymningen och inte bara sedan det blivit mörkt.
- Undvik belysning vid sjön och särskilt vid Mölndalsåns inlopp. Vattenfladdermus och en del andra arter undviker helt att flyga i belysning och upplysta vattendrag, vägar, stigar etc. fragmenterar deras jaktmarker.
- Begränsad eller helst ingen belysning vid områdets vägar. Om belysning anses nödvändigt bör den vara gles och riktad nedåt mot vägen, inte rundstrålande.
- Inventering skall göras om hus rivs eller modifieras kraftigt.

För mer information om fladdermöss och belysning, se bedömning av detaljplan 1:1 Mölnlycke fabriker, Eklöf & Rydell 2016.

REFERENSER

Eklöf J & Rydell J. 2016. Bedömning av påverkan på fladdermössens livsmiljöer i detaljplan 1:1 Mölnlycke fabriker. Härryda kommun

Härryda kommun. 2015. Samrådshandling maj 2015. Detaljplan för del av Hindås 1:433 m fl bostäder på Bocköhalvön i Hindås. Sektorn för samhällsbyggnad 1(28).

Härryda kommun. 2012. Naturvårdsplan för Härryda kommun.

Naturcentrum. 2013. Inventering av fladdermöss i Härryda kommun 2012-2013.

2016-02-02